

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра соціології і публічного управління
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія економіки
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма Соціологія управління
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни спеціальна (фахова); вибіркова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2023 рік

Модульна контрольна робота з курсу «Соціологія економіки»

Модульна контрольна робота полягає у самостійній роботі студента в позааудиторний час над отриманими питаннями за темами дисципліни.

Студент виконує письмову контрольну роботу і презентацію по одній з тем, що розкривають специфіку соціологічного вивчення економічної поведінки:

1. Монетарна поведінка: характеристика та особливості
2. Споживча поведінка: характеристика та особливості
3. Ощадна поведінка: характеристика та особливості
4. Посередницька поведінка: характеристика та особливості
5. Інвестиційна поведінка: характеристика та особливості
6. Дистрибутивна поведінка: характеристика та особливості
7. Виробнича поведінка: характеристика та особливості
8. Підприємницька поведінка в малому та середньому бізнесі
9. Підприємницька поведінка у великому бізнесі
10. Трудова поведінка: характеристика та особливості
11. Комерційна поведінка: характеристика та особливості
12. Поведінка на ринку праці фрілансерів
13. Поведінка на ринку праці низько кваліфікованих працівників
14. Поведінка на ринку праці осіб з особливими потребами
15. Поведінка на ринку праці роботодавців
16. Поведінка на ринку праці випускників закладів вищої освіти

У роботі при виконанні цього завдання студент має розкрити такі питання, що характеризують конкретний вид економічної поведінки:

- визначення поняття;
- з'ясування структури, суб'єктів даного виду економічної поведінки;
- розкриття специфіки даного виду економічної поведінки (мотивація, ресурси тощо);
- розробка індикаторів для соціологічного дослідження даного виду економічної поведінки;
- обґрунтування методів (методу) та розробка інструментарію для соціологічного вивчення даного виду економічної поведінки; визначення тенденцій розвитку даного виду економічної поведінки в сучасному українському суспільстві.

Друга частина модульної контрольної роботи складається з тестів.

Приклади тестових завдання з курсу

1.Що не є предметом соціології економіки?

- а) закономірності взаємодії економічної і соціальної сфери суспільного життя;
- б) соціальний механізм взаємозв'язку економічного і соціального розвитку;

в) соціально-економічні відносини, розвиток економіки як соціального інституту;

г) правильна відповідь відсутня.

2. Яка з перелікованих базових абстракцій характерна для економічної людини?

а) орієнтована на реалізацію норм і цінностей

б) альтруїстична

в) егоїстична

г) завжди включена в контекст соціальних відносин

3. Яка з перелікованих базових абстракцій характерна для соціологічної людини?

а) ізольована, атомізована

б) раціональна - досягає мети найбільш ефективними засобами

в) орієнтована на реалізацію норм і цінностей

г) статична, абстрагована від історичного розвитку

4. Назвіть якісні методи дослідження, що їх використовують соціологи на відміну від економічної теорії

5. Яка із названих форм діяльності не є економічною?

а) виробнича

б) трудова

в) установча

г) підприємницька

6. Хто із названих вчених класичного етапу соціології економіки розглядав суть історичного процесу як боротьбу за контроль над владою і багатством?

а) Е. Дюркгейм

б) Г. Зіммель

в) К. Маркс

г) М. Вебер

7. Хто із названих вчених класичного етапу розвитку соціології економіки виділяв чотири види соціальної дії: традиційну, емоційну, цінностно-раціональну, цілераціональну?

а) Е. Дюркгейм

б) Т. Веблен

в) К. Маркс

г) М. Вебер

8. Хто із названих вчених класичного етапу розвитку соціології економіки вважав що історія людської цивілізації – це зміна переважаючих в певні періоди історії різних соціальних інститутів?

а) Е. Дюркгейм

б) Т. Веблен

в) К. Маркс

г) М. Вебер

9. Хто із названих вчених класичного етапу розвитку соціології економіки сферою своїх досліджень зробив споживчу поведінку різних соціальних груп?

- а) Е. Дюркгейм
- б) Т. Веблен
- в) К. Маркс
- г) М. Вебер

10. Хто із названих вчених заснував систему виробництва і організації праці, яка ґрунтується на науково-технічних досягненнях ?

- а) Е. Мейо
- б) Т. Веблен
- в) Ф. Тейлор
- г) М. Вебер

11. Хто із названих вчених вважав що промислові заворушення обумовлені особистими проблемами як фізіологічних, так і психічних властивостей робітників ?

- а) Е. Мейо
- б) Т. Веблен
- в) Ф. Тейлор
- г) М. Вебер

12. Суть якої функції соціальної структури полягає в сприянні науково-технологічному оновленню економіки: підвищенню технічного рівня продукції?

- а) розподільча і перерозподільча
- б) інтеграційна
- в) інноваційна.

13. Яка функція соціальної структури сприяє вдосконаленню форм організації виробництва; впровадженню ресурсозберігаючих і еколого безпечних технологій?

- а) розподільча і перерозподільча
- б) інтеграційна
- в) інноваційна.

14. Суть якої функції соціальної структури полягає в забезпеченні єдності інтересів різних груп, шарів, класів суспільства?

- а) розподільча і перерозподільча
- б) інтеграційна
- в) інноваційна.

15. Яка функція соціальної структури сприяє підтримці адекватних пропорцій суспільного розподілу праці, ефективної галузевої диференціації?

- а) розподільча і перерозподільча
- б) інтеграційна
- в) інноваційна.

16. Які з названих критеріїв стратифікація населення є суб'єктивними?

- а) позиції індивідів в системі поділу праці
- б) наявність прибутковою власності
- в) рівень освіти

г) правильна відповідь відсутня.

17. Які з названих чинників, що обумовлюють бідність слід віднести до економічних?

- а) інвалідність
- б) старість
- в) розпад країни
- г) безробіття.

18. Які з названих чинників, що обумовлюють бідність слід віднести до соціальних?

- а) низька заробітна плата
- б) старість
- в) розпад країни
- г) військові конфлікти.

19. Які з названих чинників, що обумовлюють бідність слід віднести до політичних?

- а) низька заробітна плата
- б) старість
- в) розпад країни
- г) неповна сім'я.

20. Які з названих чинників, що обумовлюють бідність слід віднести до демографічних?

- а) низька заробітна плата
- б) вимушена міграція
- в) розпад країни
- г) неповна сім'я.

21. Яка функція економічної культури сприяє передачі з минулого в сьогодення, із сьогодення в майбутнє соціально-економічних цінностей, норм, мотивів поведінки?

- а) трансляційна
- б) селекційна
- в) інноваційна
- г) світоглядна

22. Яка функція економічної культури пов'язана з відбором з успадкованих цінностей і норм, які необхідні для вирішення завдань наступних етапів розвитку суспільства?

- а) трансляційна
- б) селекційна
- в) інноваційна
- г) світоглядна

23. Яка функція економічної культури проявляється в оновленні соціальних цінностей і норм шляхом вироблення нових і запозичення прогресивних цінностей з інших культур?

- а) трансляційна
- б) регулятивна
- в) інноваційна
- г) світоглядна

24. Яка функція економічної культури формує загальне уявлення про економіку, про економічну діяльність?

- а) трансляційна
- б) регулятивна
- в) прогностична
- г) світоглядна

25. Завдяки якій функції економічна культура є внутрішнім, найбільш тонким і разом з тим потужним регулятором не тільки економічної поведінки, а й розвитку всієї економіки як системи?

- а) трансляційній
- б) регулятивній
- в) прогностичній
- г) світоглядній.

26. Завдяки якій функції економічна культура суспільства визначає адекватний їй тип, модель національної системи господарювання і можливі вектори її розвитку?

- а) трансляційній
- б) регулятивній
- в) прогностичній
- г) світоглядній.

27. Який тип економічної поведінки пов'язаний з функціонуванням інституту власності?

- а) дистрибутивна
- б) виробнича
- в) обмінна
- г) споживча

28. Який тип економічної поведінки пов'язаний з накопиченням, концентрацією матеріальних, інтелектуальних, організаційних та інших ресурсів, їх з'єднанням з метою отримання благ?

- а) дистрибутивна
- б) виробнича
- в) обмінна
- г) споживча

29. Який тип економічної поведінки забезпечує рух різних економічних благ (товарів, послуг, інформації та ін.) на ринку на основі врахування та порівняння їх вартості?

- а) дистрибутивна
- б) виробнича
- в) обмінна
- г) споживча

30. Яка функція економічних інститутів полягає в тому, що господарюючі суб'єкти діють в рамках існуючих законодавчо закріплених норм і правил поведінки, а також загально визнаних традицій і звичаїв?

- а) організуюча
- б) обмежувальна
- в) координуюча
- г) інформаційна

31. Яка функція економічних інститутів вносить визначеність у взаємини суб'єктів господарювання і допомагає досягти єдності у поглядах, сприяє подоланню конфліктів?

- а) організуюча
- б) обмежувальна
- в) координуюча
- г) інформаційна

32. В рамках якої функції економічні інститути підвищують і створюють передумови для дотримання законів, норм і правил, в результаті чого відбувається максимізація їх доходів?

- а) організуючої
- б) стимулюючої
- в) координуючої
- г) інформаційної

33. Який підхід до розуміння ринку полягає в розумінні ринку як сумарно платоспроможного попиту, що пред'являється споживачами товарів і послуг?

- а) просторовий
- б) територіальний
- в) споживчий
- г) системний

34. До якого виду ринків відноситься ринок робочої сили?

- а) споживчих товарів і послуг:
- б) факторів виробництва
- в) фінансовий
- г) нерухомості
- д) інформаційний

35. До якого виду ринків відноситься ринок землі?

- а) споживчих товарів і послуг:
- б) факторів виробництва
- в) фінансовий
- г) нерухомості
- д) інформаційний

36. До якого виду ринків відноситься фондовий ринок (цінних паперів)?

- а) споживчих товарів і послуг:
- б) факторів виробництва
- в) фінансовий
- г) нерухомості
- д) інформаційний

37. Проявом якої функції грошей є той факт, що за допомогою грошей люди забезпечують свою родину, здійснюють благодійну діяльність?

- а) засіб досягнення мети
- б) визначення положення в соціальній структурі
- в) засіб самоідентифікації
- г) ідеологічна
- д) засіб комунікації

38. Яка функція грошей визначає позицію людини в соціальній ієрархії, статус, роль в суспільстві?

- а) засіб досягнення мети
- б) визначення положення в соціальній структурі
- в) засіб самоідентифікації
- г) ідеологічна
- д) засіб комунікації

39. Завдяки якій функції гроші і у своїй речовій формі мають здатність транслювати соціокультурні цінності держави.

- а) засіб досягнення мети
- б) визначення положення в соціальній структурі
- в) засіб самоідентифікації
- г) ідеологічна
- д) засіб комунікації

40. Яку форму множинних грошей використала студентська група зібрав кошти на весільний подарунок старості?

- а) для підтримки відносин соціальної нерівності
- б) для закріплення гендерної та вікової ієрархії
- в) для підтримки близьких соціальних зв'язків
- г) для підтримки групової ідентичності.

Контрольні питання з курсу до заліку.

1. Предмет соціології економіки, її функції та категорії
2. Соціологія економічна і її місце в системі соціального та гуманітарного знання: економічна теорія та економічна соціологія
3. Методи соціології економіки
4. Методика і техніка соціологічних досліджень в сфері економіки.
5. Теоретичний етап розвитку соціології економіки.
6. Емпіричний етап розвитку соціології економіки
7. Соціологія економіки в останній третині ХХ початку ХХІ століття
8. Основні напрямки соціально-структурного аналізу економіки.
9. Соціально-економічна стратифікація: об'єктивне і суб'єктивне вимір
10. Бідність і багатство в соціологічному вимірі
11. Взаємний вплив культури - на економіку, економіки - на культуру.
12. Структура соціально-економічної культури
13. Соціально-економічна свідомість як ядро економічної культури
14. Механізм формування і функціонування соціально-економічної культури
15. Протиріччя притаманні соціально-економічній культурі
16. Методологічні підходи до вимірювання соціально-економічної культури
17. Особливості формування і розвитку української соціально-економічної культури
18. Соціально-економічна поведінка як вид соціальної дії.
19. Структура та функції соціально-економічної поведінки
20. Типи соціально-економічної поведінки
21. Поняття та види соціальних та економічних інститутів

22. Поняття ринку як об'єкта соціології і його види
23. Основні структури ринку
24. Регулювання ринку
25. Дослідження грошей в історії соціології
26. Соціальні функції грошей
27. Гроші в соціальній інтеграції
28. Гроші в соціальній комунікації
29. Гроші як фактор соціокультурної дезінтеграції і відчуження
30. Соціальне конструювання множинних грошей